

## **Pol ndê bapia têŋ lau Galasia-ŋga Yom whê bapia dindéc sa-ŋga**

Aposel Pol to bapia dindéc têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga naŋ sêmbó gamenŋ Galesia-ŋga. Muŋ-ŋga inŋ dau kêsêlêŋ tòm malac ma hoc ŋawaê ŋayham asê têŋ lau Galesia-ŋga, dec lau sic hu sêkêŋ whiŋ Yisu (Apo 13:14–14:23).

Tiŋambu lau Israel-ŋga ŋatô sêhóc asê gôlôwac dabuŋ Galesia-ŋga, ma sêŋsôŋ lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga si gauc pi lêŋ sêti lau gitêŋ yêc Anötö anŋô-ŋga. Nac lau naŋ sêsap lau Israel-ŋga si sakinŋ akwa dôŋ, ma sêkac lau Galesia-ŋga bu sêŋkuc pwac sêsé launŋac si ŋamlic ŋatô su-ŋga, ma sêsóc Moses ndê yomsu hoŋ ŋapu. Nac sêsôm bu lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga naŋ lau Israel dom, naŋ bu sêkôm bocd-inanŋ dom, dec oc tòm dom bu Anötö kôc ŋac sa me lic ŋac bu lau gitêŋ. Ma lau dau sêpu Pol ma sêsôm bu inŋ aposel ŋandô dom, ŋahu bu inŋ kac lau gamenŋ apa-ŋga bu sêŋkuc Israel si sakinŋ akwa dom.

Tu dinaŋ-ŋga Pol to bapia dindéc tu bu whê dau sa bu inŋ aposel ŋandô, naŋ Yisu Kilisi lu Anötö sêŋyalinŋ inŋ sa (1:1), ma gêm mêtê tòm Yisu dau hoc asê têŋ inŋ (1:12). Ma inŋ bu puc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga dôŋ bu sêsóc lau tasanŋ dinaŋ si yom ŋapu dom. Inŋ sôm bu ŋawaê ŋayham tigenŋ inŋ yom ŋandô, ma ŋawaê dau tóc asê tiawê bu lau sêti lau gitêŋ tu ŋac si sêkêŋ whiŋ-ŋga, ma tu sêŋkuc yomsu-ŋga lec dom. Yêc lôcwha 5 - 6 inŋ to yom ŋatô tu bu puc lau dôŋ bu sêkêŋ whiŋ ŋanŋa, sêsap mêtê atac whiŋ-ŋga

dôḅ, ma sêpiḅ dau dôḅ ḅapep. Lau naḅ ḅalau Dabuḅ gêm gôliḅ ḅac, naḅ oc sêhu mêtê sac siḅ, ma sêkôm mêtê ḅayham eḅ (5:16-26).

### *Pol ndê yom ḅamata-ḅga*

<sup>1-2</sup> Aô Pol, ma asidôwai naḅ sêmbo sêwhiḅ aô, ato bapia dindec têḅ Kilisi ndê gôlôwac dabuḅ hoḅ yêc gameḅ Galesia-ḅga. Aô gati †apospel magoc ḅamalac daḅ kêyaliḅ aô sa, me lau toḅ daḅ sêḅkiḅ aô bu wati aposel dom. Mba. Yisu Kilisi lu iḅ Damba Anötö naḅ uḅ iḅ sa akêḅ lau batê-ḅga, naḅ dec sêḅyaliḅ aô sa ti sêḅkiḅ aô. <sup>3</sup> Mwasiḅ ti yom malô têḅ mac akêḅ yac neḅ Damaḅ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi. <sup>4</sup> Yisu kêḅ dau mbac ndu tu yac neḅ sac-ḅga, bu êḅgaho yac su yêc mêtê sac naḅ gêm nom dindec ahuc. Lêḅ dau Damaḅ Anötö gauc gêm tidôḅ ma tac whiḅ bu Yisu kôm ḅandô sa. <sup>5</sup> Bocdinaḅ datoc Anötö ndê waê sa tôm têm sambob dandic ḅawaê. Yomandô!

### *Pol kêḅ puc lau bu sêḅkuc ḅawaê ḅayham tigeḅ*

<sup>6</sup> Tu Kilisi-ḅga dec Anötö kêmwasiḅ mac, ma kêgalêm mac sa ati iḅ ndê lau. Magoc ḅagahô eḅ, mac ahu iḅ ti ḅawaê ḅayham naḅ aposel sem, naḅ siḅ, ma aḅkuc yom wakuc. Mac nem lêḅ dinaḅ kôm aô gahêdaêḅ. <sup>7</sup> Yom naḅ mac aḅkuc, naḅ yom ḅandô dom. Mboe lau ḅatô sêḅsôḅ mac nem gauc ma sêḅsahê bu sêḅsôḅ ḅawaê ḅayham pi Kilisi whiḅ. <sup>8</sup> Aḅgô su naḅ! Yac daḅ me aḅela undambê-ḅga daḅ, me asa bu têḅ mac meḅ ma nem mêtê wakuc, naḅ so mêtê naḅ muḅ-ḅga yac ahoc asê têḅ mac, naḅ oc tap Anötö ndê atac ḅandê sa. <sup>9</sup> Aêc! Yac asôm su, ma aô wasôm tiyham. Asa naḅ bu hoc mêtê asê

têḥ mac naḥ so yac lau aposel mba mêtê naḥ mac akôc sa su, naḥ oc tap Anötö ndê atac ḥandê sa.

<sup>10</sup> Mac gauc gêm sake? Aö gato yom dindec tu bu lau sêlic aö ḥayham ma sêmpinḥ aö-ḥga, me tu bu Anötö lic aö ḥayham-ḥga? Anḡô! Aö bu wakôm tu ḥamalac-ḥga, dec aö Kilisi ndê ḥgac akinḥ dom.

*Pol whê sa bu inḥ Anötö ndê aposel ḥandô*

<sup>11</sup> O asidôwai, aö bu wawhê sa têtḥ mac bu mêtê naḥ gahoc asê têtḥ mac, naḥ ḥamalac si yom dom.

<sup>12</sup> Bu ḥamalac danḥ kêtḥ têtḥ aö me kêdôhônḥ aö dom, magoc Yisu Kilisi hoc asê têtḥ aö. <sup>13-14</sup> Mac anḡô aö ḥawaê su, dec anḡyalê bu muḥ-ḥga lê aö gam akinḥ Anötö kakuc lau Israel-ḥga si sakinḥ akwa. Aö gasa ḥac si lêḥ dau gahôc gêlêc ḥac si daêsam naḥ si yala gitôm aö neḥ. Ma gayêm daunḥ su tu wanḡkuc abanḥ Israel-ḥga si ḥagôlinḥ. Ma mac anḡô bu aö gakêtḥ kisa ḥanḡa têtḥ Anötö ndê gôlôwac dabunḥ naḥ sêkêtḥ whinḥ Yisu, ma gakôm bu wasenḥ ḥac su.

<sup>15</sup> Magoc Anötö kêyalinḥ aö sa gwananḥ su, têtḥ têm aö gambo dinanḥ atac ḥalôm eḥ, ma tu inḥ ndê lêḥ êmwasiḥ lau-ḥga dec kêgalêm aö sa bu wanem akinḥ inḥ. Ma tinḡambu inḥ gêlic ḥayham <sup>16</sup> bu hoc inḥ ndê Atu Yisu asê têtḥ aö, tu bu wasôm inḥ ndê ḥawaê ḥayham asê têtḥ lau naḥ lau Israel dom. Têtḥ dinanḥ aö gasôm yom gawhinḥ lau ḥatô dom. <sup>17</sup> Ma aö gapi Jerusalem bu walic lau naḥ sêti aposel sêmuḥ aö, naḥ dom. Mba. Aö gatêtḥ gameḥ Arabia-ḥga ga, ma tinḡambu gambu gatêtḥ malac Damaskas. <sup>18</sup> Aö gambo malac dinanḥ yala tö su, goc gapi Jerusalem ga bu walic Pita, ma gambo gawhinḥ inḥ tôm bêc 15.

<sup>19</sup> Aö galic Pômdau asi Jems, magoc galic aposel ḥatô dom. <sup>20</sup> Aö wasôm yêc Anötö anḡô-ḥga bu

yom nan kwahic dec gato, nan yom tasan dom.  
<sup>21</sup> Tinambu aö gatêñ gameñ Siria ma Silisia-nga ga.  
<sup>22</sup> Gôlôwac dabun gameñ Judia-nga nan sêkêñ whin  
 Kilisi, nan sêlic aö anôn andô dom. <sup>23</sup> Magoc sêngô  
 ñawaê pi aö bocdec bu, “Ngac nan mun-nga kên kisa  
 têt yac, kwahic dec kôm gwelen ma gêm mêtê pi  
 lêt dakêñ whin-nga nan mun-nga in kôm bu sen  
 su.” <sup>24</sup> Bocdinañ sêmpin Anötö tu in gêm aö kwi-  
 nga.

## 2

### *Lau aposel Jerusalem-nga sêkôc Pol sa*

<sup>1</sup> Yala 14 ginnga su goc gapi Jerusalem ga tiyham,  
 ma gakôc Banabas lu Taitus sêwhin aö. <sup>2</sup> Anötö  
 dau hoc yom dan asê têt aö ma kac aö, dec gapi  
 Jerusalem ga têt ndoc dinañ. Ma ñawaê ñayham  
 nan gahoc asê têt ðlau gameñ apa-nga, nan aö  
 gawhê sa yêc Jerusalem. Aö gawhê sa têt lau hon  
 dom, magoc gawhê sa têt lau sêkêñ whin-nga si lau  
 bata. Aö gatec bu lau sêpu gwelen nan gakôm, me  
 sêsôm bu aö gakôm ñambwa, ma tu dinañ-nga dec  
 gawhê dauñ sa têt ñac lau dau. <sup>3</sup> Ñac sênjalê bu  
 Taitus nan whin aö têt têt dinañ, in ñac Grik-nga.  
 Magoc sêkac yac bu asê in ndê ñamlic ñatô êñkuc lau  
 Israel-nga si pwac nan dom.

<sup>4</sup> Yom hon dinañ hóc asê, ñahu bu lau ñatô sêñsau  
 bu sêti yac mba asidôwai ma sêmen sêmbo sêwhin  
 yac bu sêtíp lêt ti sakin nan yac andôhôn têt  
 lau gameñ apa-nga. Yisu Kilisi kêgapwêc yac su  
 yêc sakin yomsu-nga, magoc ñac lau tasan dinañ  
 sêkôm bu sêkac yac kwi ma ankc lêt yomsu-nga  
 tiyham atôm lau akin ñambwa. <sup>5</sup> Tigen yac alhac

ņanņa ma asôc ñac ñapu daņ dom, ñahu bu yac atac whiņ bu mac lau Galesia-ņga anjyalê yom ñandô pi ñawaê ñayham, ma asap dôņ ñapaņ.

<sup>6</sup> Aô kayalê bu Anötö toc ñamalac daņ sa hôc gêlêc daņ su dom. Tu dinaņ-ņga dec gahêgo dauņ dom têt ndoc naņ gawhê dauņ sa têt lau naņ gôlôwac dabuņ Jerusalem-ņga sêtoc sa sêti ñac si lau bata. Ma ñac sêsôm yom daņ bu sêmatôc ñawaê ñayham naņ gam yêc lau apa si gameņ, naņ dom. <sup>7</sup> Mba! Ñac sêlic bu Anötö kêņ ñawaê ñayham sip aô aman bu wahoc asê têt lau naņ lau Israel dom, tôm iņ kêņ sip Pita amba bu hoc asê têt lau Israel-ņga. <sup>8</sup> Bu Anötö kêņ ñaclai têt Pita ma kêyaliņ iņ sa ti lau Israel-ņga si aposel, ma kêņ ñaclai têt aô bocdinaņ, ma kêyaliņ aô sa gati lau gameņ apa-ņga si aposel. <sup>9</sup> Lau sêkêņ whiņ-ņga yêc Jerusalem sêtoc Jems, Pita ma Jon sa sêti ñac si ñagôlôn. Ma têt ndoc lau töt dinaņ sêlic bu aô gatap Anötö ndê mwasiņ sa su, dec sêkam alu Banabas tu bu sêtôc asê bu ñac sêkôc alu ti alu mba yom sa. Ma ñac si ñalôm pitigeņ bu yac akôm gwelen ñawaê ñayham-ņga awhiņ lau gameņ apa-ņga, ma ñac sêkôm sêwhiņ lau Israel-ņga. <sup>10</sup> Ñac sêndac gêt tigeņ, naņ bu yac gauc nem ñac si lau naņ sêpônđa dau. Ma gêt dau aô gauc gêm tidôn su bu wakôm.

### *Pol sôm Pita yêc malac Antiok*

<sup>11</sup> Tinambu aô gambo malac Antiok, ma Pita meņ mbo malac dau whiņ. Magoc malô aô galic yêc awê bu iņ kôm gêt daņ, naņ so yom ñandô ñawaê ñayham-ņga. Ma tu dinaņ-ņga dec aô gasôm yom sêmbalaņ-ņga solop têt iņ. <sup>12</sup> Bu têt ndoc iņ hôc asê Antiok tiwakuc, naņ iņ kôm mêtê solop. Iņ

ndöc ti gêñ gêñ whiñ lau sêkêñ whiñ-nga nañ lau Israel dom, dec tîc asê bu inñ hêgo dau tu Moses ndê yomsu-nga dom. Magoc tiñambu lau Israel-nga ñatô nañ sem gwelenñ sêwhiñ Jems, nañ sêhîc asê malac Antiok. Pita kêyalê bu ñac sêsap Moses ndê yomsu dôn ma ñac bu sêkac lau gameñ apa-nga bu sêñkuc lau Israel-nga si ðpwac sêsê laungac ñamlic ñatô su-nga. Tu dinañ-nga dec inñ tîc dau ma kêdahinñ dau su yêc lau nañ lau Israel dom. Inñ ndê lêñ dau inñ lêñ giso. <sup>13</sup> Ma lau sêkêñ whiñ-nga Israel-nga ñatô nañ sêmbo malac Antiok, nañ sêñkuc inñ ma sêsa lêñ tasanñ dinañ sêwhiñ, e lêñ dau hê Banabas kwi whiñ. <sup>14</sup> Têñ ndoc aô galic bu ñac si mêtê dau so yom ñandô ñawaê ñayham-nga, dec gasôm yom têñ Pita yêc ñac honñ anğô-nga bocdec bu, “Am ñgac Israel-nga, magoc têñ ndoc am mwenñ hîc asê malac Antiok, nañ am mbo whiñ lau nañ lau Israel dom, ma hêgo daôm tu Israel-nga si yomsu-nga dom. Magoc malô am kac nem ñalôm kwi ma kôm gitôm am gêlic Moses ndê yomsu gitôm gêñ atu, ma hu lau dau sinñ ma mbo ahê ñac. Bocke? Kwahic dec am bu kac lau gameñ apa-nga bu sêsîc lau Israel-nga si ñagôlinñ ñapu, a?”

*Lêñ tigenñ yêc bu dati lau gitêñ, nañ dakêñ whiñ*

<sup>15</sup> Ma aô gasôm têñ Pita, “Yac lau Israel-nga êlêmê dasam lau gameñ apa-nga bu lau sac, bu ñac sêñkuc Moses ndê yomsu dom. Magoc hêclu neñ ñahu yêc lau gameñ apa-nga dom. Mba. Dinañi sêkîc hêclu ðambo lau Israel-nga nañ dakîc Moses ndê yomsu, nañ ñalôm. <sup>16</sup> Magoc yac tañyalê su bu ñamalac ðañ oc ti ñamalac gitêñ yêc Anötô anğô-nga tu inñ kêkuc lêñ yomsu-nga dom. Mba, oc tîm dom. Magoc tu

ɲamalac daɲ kɛɲ whiɲ Yisu Kilisi-ɲga, dec Anötö gêlic iɲ bu ɲamalac gitêɲ. Seɲ tigeɲ dinaɲ gic lau hoɲ ɲawaê, yac lau Israel-ɲga, ma lau gameɲ apa-ɲga boc-dinaɲ. Taɲkuc lêɲ dakêɲ whiɲ Yisu Kilisi-ɲga tu bu dati lau gitêɲ tu lêɲ dinaɲ-ɲga, ma tu taɲkuc lêɲ yomsu-ɲga lec dom.”

<sup>17</sup> Kwahic dec yac taɲkuc lêɲ dakêɲ whiɲ Kilisi-ɲga tu bu dati lau gitêɲ-ɲga. Mboe lau ɲatô oc sêsam yac bu lau sac tu yac taɲkuc lêɲ yomsu-ɲga tiyham dom. Magoc yac oc dasôm sake? Lêɲ dakêɲ whiɲ Kilisi-ɲga kɛɲ ɲasawa têɲ yac tu dakôm sac-ɲga, a? Aö wasôm, mba andô! <sup>18</sup> Muɲ-ɲga aö kasahê bu wati ɲgac gitêɲ tu kakuc yomsu-ɲga, magoc kwahic dec gahu lêɲ dau siɲ su. Aö bu wambu wandi wasôc yomsu ɲapu tiyham, dec oc tôc gêɲ tigeɲ asê têɲ aö, naɲ bu aö ɲgac kagilì yomsu-ɲga. <sup>19</sup> Bu sakiɲ yomsu-ɲga tôc asê têɲ aö bu gawêkaiɲ seɲ wambac ndu-ɲga, ma bocdinaɲ dec aö taɲkwê lêɲ yomsu-ɲga bu nem aö sa tiyham lec dom. Yomandô. Aö gahu lêɲ yomsu-ɲga siɲ, tu bu wanem akiɲ Anötö tôm aneɲ bêc hoɲ wambo taɲli-ɲga. Anötö dau piɲ aö dôɲ gam damiɲ Kilisi gitôm gambac ndu pi a gicso dau gawhiɲ iɲ. <sup>20</sup> Ma kwahic dec aneɲ ɲahu gambo taɲli-ɲga sip aö dauɲ dom, magoc gambo taɲli tu Kilisi naɲ tisa mbo tali tiyham ma mbo aneɲ ɲalôm naɲ-ɲga. Ma tôm bêc hoɲ naɲ wambo taɲli wambo nom lec, naɲ wasa lêɲ tigeɲ bocdec bu, wakêɲ whiɲ Anötö Atu naɲ tac whiɲ aö ma kɛɲ dau tu aö-ɲga. <sup>21</sup> Aö galic Anötö ndê mwasiɲ gitôm gêɲ ɲambwa dom. Mba. ɲahu bu ɲamalac daɲ gitôm dom bu ti ɲamalac gitêɲ tu iɲ kêkuc yomsu-ɲga. Bu bocdinaɲ, dec Kilisi ndê mbac ndu naɲ oc

ŋahu mbasi.

### 3

#### *Lêŋ yomsu-ŋga ma lêŋ dakêŋ whiŋ-ŋga*

<sup>1</sup> O mac lau Galesia-ŋga, mac lau gauc mba. Yac awê yom hoŋ pi Yisu Kilisi sa yêc awê têŋ mac, e tòm mac daôm tanôm alic iŋ mbac ndu pi a gicso dau. Magoc asa dec meŋ ma kêŋsôŋ mac nem gauc? <sup>2</sup> Aô bu wakêŋ gêndac têŋ mac pi yom tigen bocdec bu, mac aŋkuc yomsu dec Anötö kêŋ Nalau Dabuŋ têŋ mac, me mac akêŋ whiŋ ŋawaê ŋayham pi Kilisi, naŋ mac aŋgô su, dec iŋ kêŋ Nalau têŋ mac? <sup>3-4</sup> Bocke ma kwahic dec mac nem gauc tisac? Têŋ ndoc mac akêŋ whiŋ tiwakuc, naŋ mac asa nem lêŋ ti Nalau Dabuŋ ndê ŋaclai, ma ahu lêŋ yomsu-ŋga siŋ. Tu dinaŋ-ŋga lau naŋ sêsap yomsu dôŋ, naŋ sêkêŋ kisa mac. Tu sake-ŋga kwahic dec mac buambu asôc yomsu ŋapu tiyham, ma gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa tu gêŋ naŋ mac daôm akôm tu aŋkuc yomsu-ŋga. Mac bu akôm bocdinaŋ, dec kisa atu naŋ mac ahôc têŋ ŋamata-ŋga, naŋ ŋahu mbasi. <sup>5</sup> Aŋgô! Anötö kêŋ ndê Nalau Dabuŋ têŋ mac ma kôm gêŋ dalô daêsam yêc mac aŋôm-ŋga. Iŋ kôm gêŋ dau tu mac aŋkuc yomsu-ŋga, me tu mac akêŋ whiŋ yom pi Kilisi, naŋ mac aŋgô su-ŋga?

<sup>6</sup> Gauc nem Abraham. Iŋ kêŋ whiŋ Anötö, ma tu dinaŋ-ŋga Anötö gêlic iŋ bu ŋgac gitêŋ. <sup>7</sup> Bocdinaŋ aŋyalê bu lau hoŋ naŋ sêŋkuc lêŋ sêkêŋ whiŋ-ŋga, naŋ Anötö gêlic ŋac sêtôm Abraham ndê lau wakuc. <sup>8</sup> Yom naŋ sêto yêc, naŋ tôc asê gwanan bu Anötö oc lic lau naŋ lau Israel dom, naŋ bu lau



gitêḅ, tu ḅac si sêkêḅ whiḅ-ḅga. Anötö sôm ḅawaê ḅayham dau asê têḅ Abraham gwananḅ su bocdec bu:

Lau nom-ḅga hoḅ oc sêtap aneḅ mbec ḅamwasinḅ sa yêc am. *[Gen 12:3]*

<sup>9</sup> Abraham kêḅ whiḅ, dec tap Anötö ndê mbec ḅamwasinḅ sa. Ma bocdinaḅ lau hoḅ nanḅ sêkêḅ whiḅ, nanḅ oc sêtap mbec dau ḅamwasinḅ sa sêwhiḅ Abraham. <sup>10</sup> Magoc lau hoḅ nanḅ gauc gêm bu ḅac oc sêti lau gitêḅ tu sêḅkuc yomsu-ḅga, nanḅ oc sêtap Anötö ndê tac ḅandê sa, tôm yom danḅ nanḅ sêto yêc, nanḅ sôm bocdec bu:

Asa nanḅ kêkuc yomsu hoḅ nanḅ sêto sip buku yomsu-ḅga, nanḅ ḅapep ma timala dom, nanḅ oc tap Anötö ndê tac ḅandê sa. *[Diut 27:26]*

<sup>11</sup> Ma yom danḅ tiyham sêto yêc bocdec bu:

Lau gitêḅ oc sêndöc tali tu ḅac si sêkêḅ whiḅ-ḅga. *[Hab 2:4]*

Yom dau tôc asê tiawê bu ḅamalac danḅ oc ti ḅamalac gitêḅ yêc Anötö anḅô-ḅga tu inḅ kêkuc yomsu-ḅga dom. <sup>12</sup> Lêḅ yomsu-ḅga sôm bu ḅamalac nanḅ tôm bu sa ndê lêḅ êḅkuc yomsu hoḅ ḅapep eḅ, nanḅ oc ndöc tali. Magoc lêḅ yomsu-ḅga dinaḅ so lêḅ dakêḅ whiḅ-ḅga. <sup>13</sup> Asa nanḅ takwê lêḅ yomsu-ḅga bu nem inḅ sa, nanḅ gic waê bu tap Anötö ndê atac ḅandê sa. Magoc Kilisi kêgaho yac su yêc lêḅ datap atac ḅandê dinaḅ sa-ḅga. Inḅ dau hôc Anötö ndê atac ḅandê tu yac-ḅga, tôm yom nanḅ sêto pi lau sac, nanḅ yêc bocdec bu:

Lau hoḅ nanḅ sêkêḅ ḅac sêḅgalêḅ a, nanḅ dalic ḅac gitôm lau nanḅ sêtap Anötö ndê tac ḅandê sa. *[Diut 21:23]*

<sup>14</sup> Yisu Kilisi hôc n̄andê dinan̄ tu bu lau nan̄ lau Israel dom, nan̄ dec oc sêtap Abraham ndê mbec n̄amwasin̄ sa sêwhin̄ lau Israel-n̄ga. Ma yac hon̄ oc dakôc N̄alau Dabun̄, nan̄ Anötö gic bata su, nan̄ sa tu yac nen̄ dakêñ whin̄ Yisu-n̄ga.

*Pwac yomsu-n̄ga, ma pwac mwasiñ-n̄ga*

<sup>15</sup> O asidôwai, wanem dôhôn̄ pi n̄amalac si lêñ bu wawhê gêñ dau sa. Pwac nan̄ n̄amalac lu sêmatin̄ tidôn̄ su, nan̄ oc tôm dom bu n̄gac dan̄ ndic têku, me señ su. Ma Anötö ndê pwac bocdinan̄. <sup>16</sup> In̄ gic bata yom têñ Abraham ma sôm bocdec bu, “Aö oc wanem mbec am ti nem wakuc.” Yom nan̄ in̄ sôm pi Abraham ndê wakuc, nan̄ hêganôn̄ lau daêsam dom, magoc hêganôn̄ Abraham ndê n̄gac wakuc tigen̄, nan̄ Kilisi dau. <sup>17</sup> Aö wasôm têñ mac bu Anötö gic bata yom dau têñ Abraham mun̄ su, ma tiñambu yala 430 gin̄ga su, dec in̄ kêñ ndê yomsu têñ lau Israel-n̄ga. Magoc yomsu dau señ pwac mwasiñ-n̄ga nan̄ Anötö kêmatin̄ whin̄ Abraham, nan̄ su dom. <sup>18</sup> Lau bu sêtap Anötö ndê mwasiñ sa tu sêñkuc yomsu-n̄ga, nan̄ dec lêñ dau kêkuc yom nan̄ Anötö gic bata têñ Abraham, nan̄ dom. Magoc bocdinan̄ dom. Bu Anötö gic bata yom têñ Abraham ma sôm bu êmwasiñ in̄ n̄ambwa.

<sup>19</sup> Bocdinan̄ Anötö kêñ yomsu n̄ahu bocke? In̄ kêñ tu bu tôle n̄amalac si sac asê-n̄ga, bu lhac e Abraham ndê wakuc nan̄ Anötö gic bata yom pi in̄, nan̄ hoc asê. Ma gêñ dan̄ tiyham. An̄ela sêkôc Anötö ndê yomsu ma sêkêñ têñ n̄gac n̄alhu-n̄ga dan̄, nan̄ Moses. <sup>20</sup> N̄gac n̄alhu-n̄ga dau kôm gwelen̄ mbo Anötö ma lau Israel-n̄ga n̄alhu ma kôc yomsu. Magoc pwac mwasiñ-n̄ga nan̄ Anötö kêmatin̄ whin̄

Abraham, naŋ iŋ dau kêŋ solop têŋ iŋ, ma ŋgac ŋalhu-ŋga mbasi.

*Yomsu oc tôc yac neŋ sac asê, ma wê yac datêŋ Kilisi dandi*

<sup>21</sup> Bocdinaŋ wandac mac bocdec bu, yomsu seŋ mwasinŋ naŋ Anötö gic bata tidôŋ bu kêŋ têŋ Abraham naŋ su, me? Wasôm têŋ mac bu mba andô. Yac bu datôm bu datap seŋ dandöc taŋli-ŋga sa yêc yomsu, dec yomsu dau oc ti yac neŋ seŋ dati lau gitêŋ-ŋga. <sup>22</sup> Magoc oc tôm dom. Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ whê sa bu lau nom-ŋga hoŋ sêndöc gapocwalô sac-ŋga. Ŋalêŋ dinaŋ mwasinŋ naŋ Anötö gic bata, naŋ hêganôŋ lêŋ dakêŋ whinŋ-ŋga, ma datap mwasinŋ dau sa tu dakêŋ whinŋ Yisu Kilisi-ŋga.

<sup>23</sup> Muŋ-ŋga, lêŋ dakêŋ whinŋ-ŋga dinaŋ meŋ sa tiawê su dom. Têŋ têm dinaŋ yac dambo datôm lau gapocwalô-ŋga naŋ yomsu sô yac dôŋ, bu dambo bocdinaŋ e Anötö tôc lêŋ dakêŋ whinŋ-ŋga asê tiawê. <sup>24</sup> Anötö kêŋ yomsu bu nem gôliŋ yac ma tôc yac neŋ sac asê, goc wê yac datêŋ Kilisi dandi, bu datap lêŋ dati lau gitêŋ-ŋga sa tu yac neŋ dakêŋ whinŋ iŋ-ŋga. <sup>25</sup> Ma kwahic dec lêŋ dakêŋ whinŋ-ŋga meŋ sa su, dec dambo yomsu ŋapu tiyham dom.

*Dati Anötö atuwêi ti ŋgac*

<sup>26</sup> Mac hoŋ ati Anötö ndê balêkoc tu mac nem akêŋ whinŋ Yisu Kilisi-ŋga. <sup>27</sup> Bu mac hoŋ naŋ alinŋ busaŋgu, naŋ gêŋ dau piŋ mac dôŋ am daminŋ Kilisi, tôm mac asôc iŋ ti nem ŋakwê. <sup>28</sup> Ma Anötö kôc mac sa kêkuc mac nem ŋahu nom-ŋga dom. Mba. Mac bu lau Israel-ŋga, me lau apa, lau akinŋ ŋambwa

me lau naŋ dau sêmbô si gêŋ, lauwhê me launƣac, tigen anyalê bu Anötö kôc yac hoŋ sa tu yac neŋ dakêŋ whiŋ Yisu Kilisi-ŋga, naŋ piŋ yac hoŋ dôŋ dapitigen. <sup>29</sup> Ma mac lau asa naŋ ati Kilisi ndê, naŋ ati Abraham ndê lau wakuc bocdinaŋ, ma awêkain mwasiŋ naŋ Anötö gic bata têŋ Abraham.

## 4

<sup>1</sup> Aô wawhê gêŋ dau sa têŋ mac bocdec bu. Balê naŋ damba gic bata bu kêŋ ndê wapa lêŋsêm têŋ iŋ, naŋ oc wêkain gêŋ dau yomandô. Magoc damba bu mbac ndu têŋ ndoc iŋ mbo balê, dec iŋ oc kôc wapa dau sep dom, ma iŋ oc mbo gitôm damba ndê ŋgac akiŋ ŋambwa daŋ. <sup>2</sup> Ma lau ŋatô oc sêyob iŋ ti ndê wapa lêŋsêm e iŋ ndê yala gitôm naŋ damba sôm tidôŋ gwananŋ su. <sup>3</sup> Ma yac bocdinaŋ. Muŋ-ŋga yac dakêŋ whiŋ su dom, naŋ dambo datôm balêkoc saunŋ, ma datôm lau akiŋ ŋambwa naŋ dambo yomsu ti ŋagôliŋ nom-ŋga ŋapu. <sup>4</sup> Magoc têŋ ndoc naŋ Anötö sôm gwananŋ su, naŋ meŋ sa, goc iŋ kêŋ ndê Atunƣac meŋ mbo nom. Iŋ dinda kôc iŋ ti ŋamalac nom-ŋga naŋ mbo yomsu ŋapu, <sup>5</sup> bu êŋgapwêc yac lau naŋ dambo yomsu ŋapu, naŋ su, ma yac dati Anötö ndê balêkoc. <sup>6</sup> Ma Anötö kêŋ ndê Atu ndê Nalau sip yac hoŋ neŋ ŋalôm, dec tôc asê bu mac lau gameŋ apa-ŋga ati Anötö ndê balêkoc awhiŋ yac lau Israel-ŋga. Ma Nalau dau gêm yac sa dec data Anötö ti atac pa su, ma dasam iŋ bu, “Damaŋ, Damaŋ.” <sup>7</sup> Bocdinaŋ kwahic dec yac lau akiŋ tiyham dom, magoc yac Anötö ndê balêkoc solop. Ma yac dati Anötö ndê balêkoc, dec dawêkain gêŋ lêŋsêm naŋ gic waê iŋ ndê balêkoc.

*Pol ñalôm ñawapac tu lau Galesia-ña*

<sup>8</sup> Muñ-ña mac am gauc Anötö, ma am akind gën nom-ña ñambwa nañ Anötö ñandô dom. <sup>9</sup> Magoc kwahic dec mac añyalê Anötö, ma gën atu dañ whin bocdec bu, Anötö dau kêyalê mac su. Ma bocke dec mac bu akac daôm kwi, ma ambu andi asôc yomsu ñapu, dec ambo atôm lau akind tiyham? Bu yomsu hon, nañ ñagôlin nom-ña ñambwa nañ ña-ñaclai ti ñandô mbasi. <sup>10</sup> Tu sake-ña mac bu añkuc ñagôlin ñambwa nañ hêganôn bêc ti ayô, ma yala ti têm ñatô? <sup>11</sup> Aö gatôc dauñ tu mac-ña bu mboe gwelen nañ aö gakôm têt mac, nañ oc ñandô mbasi. <sup>12</sup> O asidôwai. Muñ-ña mac lau apa ambo yomsu ñapu dom, ma aö gahu lêñ yomsu-ña siñ tu bu wambo watôm mac. Magoc kwahic dec lau ñatô sêñsau mac, dec mac ambo atôm lau akind tiyham tu yomsu-ña. Bocdinañ dec waterñ mac bu ahu lêñ dinañ siñ ma ambo atôm aö. Ma alic aö ñayham tôm muñ-ña nañ aö gambo gawhin mac, nañ mac akôm aö sac dom. <sup>13</sup> Têt têm dinañ gêmbac kôm aö, dec gambo teñ gawhin mac, ma gahoc ñawaê ñayham asê têt mac. Mac añyalê gën dau su. <sup>14</sup> Aneñ gêmbac dau kêñ ñawapac têt mac bu ayob aö, magoc mac apu aö me alic aö sac dom. Mba. Mac akôc aö sa gitôm Anötö ndê añela dañ, me tôm mac akôc Yisu Kilisi dau sa. <sup>15</sup> Têt ndoc dinañ mac atac whin bu anem aö sa êñlêc, e tôm mac bu akip nem tanôm ñakôp sa ma akên têt aö. Yomandô. Magoc kwahic dec mac nem atac ñayham tu aö-ña giñga su. <sup>16</sup> Bocke? Tu aö gasôm yom ñandô asê têt mac-ña, dec kwahic mac alic aö tôm nem ñacyo, a?

<sup>17</sup> Nac lau tasan dinañ sêkôm ñannga bu sêkac mac

kwi asôc yomsu n̄apu tiyham. Magoc sêkôm tu mac atap n̄andô n̄ayham dan sa-n̄ga dom. N̄ac atac whiñ bu mac ahu aö siñ ma akêñ daôm sambuc tu an̄kuc n̄ac-n̄ga. <sup>18</sup> In lêñ n̄ayham bu mac akêñ daôm sambuc tu bu akôm gêñ nan̄ n̄ahu n̄ayham yêc. Ma aö bu wambo wawhiñ mac, me aö bu wambo dom, magoc akôm bocdinañ n̄apañ.

<sup>19</sup> O aneñ balêkoc awhê ma n̄gac. Kwahic dec aö kasahê n̄andê atu tiyham tu mac-n̄ga, gitôm awhê nan̄ balêkoc tun̄ in̄. N̄ahu bu aö tac whiñ ndu andô bu Kilisi ndê yom tidôn̄ yêc mac nem n̄alôm, e andi atôm in̄ dau. <sup>20</sup> Aö neñ n̄alôm n̄awapac atu tu mac-n̄ga, ma señ dan̄ bu hôc pi aö, dec aö atac whiñ kêlêc bu wambo wawhiñ mac, ma wasôm yom n̄ayham-n̄ayham têñ mac, ô yom n̄an̄ga nan̄ kwahic dec gato têñ mac.

### *Sara lu Haga sêti n̄adôhôn̄*

<sup>21</sup> Mac lau nan̄ atac whiñ bu ambo yomsu n̄apu, aö bu wandac mac bocdec bu. Mac an̄yalê señ nan̄ yomsu bu wê mac atêñ andi, me mba? <sup>22</sup> Gauc nem yom nan̄ sêto yêc pi balêkoc n̄gac lu nan̄ Abraham kwê asê. Balê dan̄ dinda Haga in̄ awhê akiñ n̄ambwa, ma balê dan̄ dinda Sara in̄ awhê akiñ dom, in̄ Abraham nawhê solop. <sup>23</sup> Haga kôc balêkoc kêkuc n̄amalac nom-n̄ga si lêñ n̄ambwa. Magoc Sara kôc balêkoc kêkuc yom nan̄ Anötö gic bata têñ Abraham. <sup>24-25</sup> Gêñ dau in̄ gitôm yom gôlin̄ dan̄, bu awhê lu dinañ sêti pwac lu n̄adôhôn̄. Haga ti dôhôn̄ pwac akwa yomsu-n̄ga nan̄ Anötö kêmatin̄ yêc Lôc †Sainai yêc gameñ Arabia-n̄ga. Ma balêkoc pwac dinañ-n̄ga sêti lau akiñ n̄ambwa tôm Haga.

Ma Haga ti dôhôn malac Jerusalem têm dindec-nga, bu malac dau ti ndê lau sêmbô sêtôm lau akiñ nambwa bocdinañ. <sup>26</sup> Magoc Sara ti dôhôn malac Jerusalem wakuc nañ yêc undambê, ma inñ gitôm yac neñ dinañ nandô nañ awê akiñ nambwa dom.

<sup>27</sup> Bu sêto yom dan yêc bocdec bu:

Am awê gapoc nañ kôc balêkoc dom, atac nayham sa. Am nañ kêsahê balêkoc tun am dom, nañ mbwêc ti atac nayham. Bu kwahic dec am mbo gitôm awê nañ balêkoc mba, magoc tinambu am oc tap nem balêkoc sa hôc gêlêc awê nañ gêm ngac sa, nañ su.\* [Ais 54:1]

<sup>28</sup> Aneñ asidôwai. Tu Kilisi-nga dec mac ati balêkoc pwac mwasin-nga gitôm Aisak, balêkoc nañ hôc asê kêkuc yom nañ Anötö gic bata têt Abraham. <sup>29</sup> Muñ-nga Ismael, balêkoc nañ hôc asê kêkuc namalac si lêt, nañ kêt kisa Aisak, nañ hôc asê na Nalau Dabuñ ndê naclai. Ma kwahic dec mac anсахê kisa nalêt kain tigen yêc lau nañ sêsap lêt yomsu-nga dôñ. <sup>30</sup> Magoc gauc nem yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Kêt awê akiñ lu inñ atungac sêlhô sêndi, bu awê akiñ ndê balê dau oc wêkain wapa lêt sêm natô

---

\* **4:27:** Aisaya to yom dau pi malac Jerusalem têt ndoc nacyo sêngaho lau Israel-nga su ma sêkôc nac sa si sêndôc gamen Babilon-nga gitôm lau gapocwalô-nga. Aisaya gêlic bu malac dau tigan, dec gêm dôhôn pi awê gapoc. Pol kôc Aisaya ndê yom ma to sip inñ ndê bapia têt lau Galesia-nga bu whê yom nañ inñ to pi malac Jerusalem lu, nañ sa. Yom pi awê nañ gêm ngac sa su, nañ hêganôn lau Israel-nga ma malac Jerusalem akwa. Ma yom pi awê gapoc nañ oc tap balêkoc daêsam sa, nañ hêganôn lau sêkêt whin Yisu-nga nañ oc sêndôc malac Jerusalem wakuc.

whiñ ñadawê ndê atungac dom. *[Gen 21:10]*

<sup>31</sup> Bocdinañ asidôwai, akôc gauc ñaŋga bocdec bu. Yac awhê akiñ Haga ndê balêkoc dom, magoc yac ñadawê Sara ndê balêkoc solop.

## 5

*Dasap lêñ dakêñ whiñ-ña dôñ, bu Kilisi kêgapwêc yac su yêc lêñ yomsu-ña*

<sup>1</sup> Kilisi kêgapwêc yac su dec dambo datôm lau akiñ ñambwa tiyham dom. Bocdinañ alhac ñaŋga, ma ayob daôm bu wapac lêñ yomsu-ña êngwiniñ mac e ati lau akiñ tiyham dom. <sup>2</sup> Aô Pol wasôm têñ mac bu asa nañ gauc gêm bu ti ñgac gitêñ tu iñ kêkuc yomsu sêsê laungac ñamlic ñatô su-ña, nañ Kilisi gitôm dom bu oc nem iñ sa. <sup>3</sup> Aô wasôm tiyham têñ mac, bu asa nañ sôc yomsu tigenñ dinañ ñapu, nañ êñkuc yomsu hoñ bocdinañ ndic ñawaê. <sup>4</sup> Mac lau nañ gauc gêm bu ati lau gitêñ tu añkuc yomsu-ña, nañ akac daôm su yêc Kilisi ma yêc Anötö ndê mwasiñ. <sup>5</sup> Nahu bu Anötö gêlic yac tôm lau gitêñ tu yac neñ dakêñ whiñ-ña. Ma Nalau Dabuñ puc yac dôñ bu dahôn ti dakêñ batanñ gêñ dau ña-ñandô. <sup>6</sup> Bu yac lau nañ dati Yisu Kilisi ndê, nañ tanyalê bu lêñ yomsu-ña dan oc nem yac sa ñandô dom. Nac bu sêsê yac ñamlic ñatô su, me sêsê yac dom, nañ dalic tôm gêñ ñambwa. Gêñ tigenñ yac dalic bu gêñ atu, nañ dakêñ whiñ Kilisi. Ma yac neñ mêtê atac whiñ neñ asidôwai-ña tôc yac neñ dakêñ whiñ asê.

<sup>7</sup> Muñ-ña lê, mac asa nem lêñ akêñ whiñ-ña ñapep eñ, atôm lau nañ sênti ñaŋga. Tigenñ asa kalhac mac ahuc e ahu yom ñandô siñ? <sup>8</sup> Lau



nañ sêlhac mac ahuc, nañ sêmen akêñ Anötö nañ kêgalêm mac sa, nañ ndê dom. <sup>9</sup> Ayob daôm ñapep têtñ lau kainñ dinañ, bu yom nañ ñac sêndôhôn, nañ gitôm yist nañ sêkêñ sip bolom ñalôm ma kôm gwelenñ malô-malô e gêm bolom sambuc ahuc. <sup>10</sup> Tu Kilisi piñ yac hoñ dôñ-nga, dec gakêñ whiñ bu mac oc akôc aneñ yom dindéc sa, ma atec yom bambaliñ hoñ. Ma asa nañ bu lhac mac ahuc ma êñsôn mac nem gauc, nañ oc tap iñ ndê gwelenñ dau ñagêyô sa.

<sup>11</sup> O asidôwai, lau ñatô sêñgôliñ yom pi aö ma sêsôm bu aö gam mêtê ma gapuc yomsu sêsê ñamlic ñatô su-nga dôñ. Anğô su nañ. Aö bu wapuc yomsu dau dôñ, dec tu sake-nga lau Israel-nga nañ sêsap yomsu dôñ, nañ sêkêñ kisa aö? Ma aö bu wapuc yomsu dau dôñ, dec yom nañ yac ahoc asê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, nañ dec oc wakôm nditôm yom ñambwa. Yom pi Yisu ndê mbac ndu, nañ gitôm hoc nañ lau Israel-nga daêsam sêtiñ gahi pi-nga. <sup>12</sup> Oc ñayham bu lau nañ sêñgilí mac bu añkuc yomsu sêsê ñamlic ñatô su-nga, nañ sêtim dandi ñamlic sambuc kic-kic.

<sup>13</sup> O aneñ asidôwai. Anötö kêgalêm mac sa bu ambo atôm lau akiñ yomsu-nga dom. Tigenñ iñ ndê galem dinañ kêtñ ñasawa têtñ mac bu akôm sac tôm ñalôm akwa kêtñ mac dom. Mba! Anem akiñ asidôwai ti añkuc mêtê atac whiñ-nga. <sup>14</sup> Bu yomsu hoñ sôc yomsu tigenñ ñapu, nañ yêc bocdec bu, “*Am atac whiñ lau menpañ am, gitôm am atac whiñ daôm.*” <sup>15</sup> Magoc mac bu alic daôm sac-sac me awhê daôm kôc-kôc, dec lêñ dinañ gitôm bu oc senñ mac su andiñam.

*Lêḡ nom-ḡga, ma Nalau Dabuḡ ndê lêḡ*

<sup>16</sup> Bocdinaḡ wasôm têḡ mac bu asa nem lêḡ tôm Nalau Dabuḡ gêm gôliḡ mac, dec oc tôm dom bu akôm mêtê ḡalôm akwa-ḡga ḡandô sa. <sup>17</sup> Bu mêtê naḡ mac nem ḡalôm akwa bu êḡgilí mac bu akôm, ma mêtê naḡ Nalau tac whiḡ bu mac akôm, naḡ sêtôm dau dom. ḡahu bu mac nem ḡalôm akwa ma Nalau Dabuḡ sic siḡ têḡ dandi, tu bu sênem gôliḡ mac-ḡga. Tu dinaḡ-ḡga dec mac atôm dom bu akôm tôm mac daôm atac whiḡ. Mac oc aḡkuc ḡalôm akwa ndê ḡagôliḡ, me Nalau Dabuḡ oc nem gôliḡ mac. <sup>18</sup> Magoc Nalau bu nem gôliḡ mac, dec mac ambo yomsu ḡapu tiyham dom.

<sup>19</sup> Lau naḡ ḡalôm akwa gêm gôliḡ ḡac, naḡ si mêtê sac-sac tôc dau yêc awê. ḡac sêkôm mêtê mockaiḡ-ḡga, mêtê ḡadômbwi, ma mêtê atac ḡagalac-ḡga. <sup>20</sup> ḡac sem akiḡ anötô tasaḡ, sêpec balö, sêkêḡ kisa lau, sêḡgilí siḡ, tagatu gêḡ, ḡac lau atac ḡandê-ḡga, ma sêpo dau sa hôc gêlêc. ḡac si lêḡ kôm lau sêlic dau sac-sac e sêwhê dau kôc. <sup>21</sup> ḡac sem lêmuḡ lau ḡatô si gêḡ, ma êlême seḡ asam ti sênom gêḡ êḡḡiḡ ḡac-ḡga, ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau bocdinaḡ. Aö wakêḡ puc mac, tôm gakêḡ puc mac su, bu lau naḡ sêsa lêḡ kaiḡ dinaḡ, naḡ oc sêwêkaiḡ si mala yêc Anötô ndê gamêḡ undambê-ḡga dom andô.

<sup>22</sup> Magoc lau naḡ Nalau Dabuḡ gêm gôliḡ ḡac, naḡ sêsa lêḡ bocdec bu. ḡac atac whiḡ lau, sêmbô ti atac ḡayham, ma sêsa si lêḡ ti yom malô, sêkôc si ḡalôm dôḡ pi lêḡ agwa-agwa hoḡ, ḡac tawalô lau, sêkôm mêtê ḡayham eḡ, ma gwelenḡ bocke naḡ sêsôm bu sêkôm, naḡ sêkôm ḡandô sa. <sup>23</sup> ḡac sêtoc dau sa dom, ma sêtimêtê dau ḡapep. Mêtê kaiḡ dinaḡ so

yomsu dan dom. <sup>24</sup> Ma yac lau nan dati Yisu Kilisi ndê, nan dahu mêtê atac ñagalac-nga ti mêtê sac hon nan menj akêñ ñalôm akwa, nan sin, tôm yac tac ñalôm akwa ndu pi a gicso dau gi. <sup>25</sup> Yac oc dandöc tanli tu Nalau Dabun ndê gwelen-nga, dec dakêñ Nalau ti gölin yac nenj lêt hon. <sup>26</sup> Datoc daun sa dom, ma danem lêmun asidôwai ti dali ñac ñalôm sa dom.

## 6

### *Lêt ñayham ñatô*

<sup>1</sup> O asidôwai, mac bu anyalê bu mac nem danj kôm sac, dec mac lau nan Nalau Dabun gêm gwelen ñanga yêc nem ñalôm, nan anjahê bu anem in sa. Akôm lêt malô enj têt in, e in nem dau kwi ma sa Pômdau ndê lêt tiyham. Magoc ayob daôm bu lêtôm tap mac sa whin dom. <sup>2</sup> Dahôc asidôwai si ñawapac dawhin ñac, ma ñalêt dinan yac oc dakôm Kilisi ndê yomsu atac whin asidôwai-nga ñandô sa. <sup>3</sup> Bu asa nanj toc dau sa bu in ñamalac tiwaê hóc gëlêc ndê asidôwai su, nanj kêsau dau. In ñamalac waêmbe. <sup>4</sup> Anem dôhôn daôm nem lêt pi asidôwai ñatô si lêt tu bu apo daôm sa-nga dom. Mba. Mac tigen-tigen akôm gwelen bocke nanj Anötö kêt sip mac amam, nanj ñapep enj, dec oc ti mac nem ñahu apo daôm sa-nga. <sup>5</sup> Bu Anötö gic sam gwelen ti sakinj tidau-tidau têt yac tigen-tigen bu dawêkainj, ma bocdinarj dakôc sa tôm ndi, ma dakôm ñapep. <sup>6</sup> Asa nanj bu ndöc ñamalac danj ñapu tu êndôhôn Anötö ndê yom-nga, nanj goc êmwasiñ in ndê kêdôhônwaga dau ña gêt ñayham-ñayham ñatô ndic ñawaê.

*Anötö oc kên ñagêyô têtj lau êñkuc ñac si mêtê têtjêtj*

<sup>7</sup> Akôc gauc ñapep pi yom dindec. Mac atôm dom bu añsau Anötö ma asiñ gêtj dañ têtj iñ. Mba! Bu gêtj ñandô nañ datap sa yêc yac neñ ôm, nañ kêtuc gêtj ñawhê nañ dasô muñ. <sup>8</sup> Am bu kôm mêtê êñkuc lêtj ñalôm akwa-ñga, nañ gitôm am sô gêtj ñawhê sac yêc ôm, ma am oc tap ñandô sac sa. Am oc niñam tu ñalôm akwa-ñga. Magoc am bu kôm mêtê êñkuc Ñalau Dabuñ ndê atac whiñ, nañ gitôm am sô gêtj ñawhê ñayham. Ma am oc tap ñandô ñayham sa bocdec bu, Ñalau dau oc kên am ndöc tamli ñapañ.

<sup>9</sup> Yac dakôm mêtê ñayham dasiñ su, ma lic ñakam dom. Yac bu dahu siñ dom, dec oc datap ñandô ñayham sa tôm ñandoc. <sup>10</sup> Tu dinañ-ñga têtj honj nañ Anötö kên têtj yac, nañ dakôm mêtê ñayham têtj lau honj. Ma dakôm hóc gêtjêc têtj lau sêkên whiñ Kilisi-ñga.

*Yac datiwakuc iñ gêtj atu*

<sup>11</sup> Alic yom ñalhô atu-tu dindec nañ aö daun amanj gato têtj mac.

<sup>12</sup> Lau nañ sêkac mac bu asôc yomsu sêsê ñamlic-ñga ñapu, nañ sêkôm gêtj dau ñahu bu sêtéc bu sêtáp kisa sa tu Kilisi ndê a gicso-ñga. Ñac atac whiñ bu lau Israel-ñga nañ sêkên whiñ Kilisi dom, nañ sêlic ñac ñayham. <sup>13</sup> Bu ñac lau dau sêsôc yomsu sêsê ñamlic-ñga ñapu su, magoc ñac sêñkuc Anötö ndê yomsu ñatô honj dom. Ñac sêkac mac bu añkuc yomsu sêsê ñamlic-ñga, tu bu sêtoc dau sa pi gêtj nañ sêkôm têtj mac nem ñamlic-ñga ñambwa.

<sup>14</sup> Magoc aö oc watoc daun sa pi gêtj tigenj, nañ gêtj atu nañ Pômdau Yisu Kilisi kôm têtj ndoc iñ

mbac ndu pi a gicso dau. Bu gêḅ dau gêm aö sa bu wahu mêtê ti lêḅ nom-ḅga hon siḅ, tòm aö gac pi a gicso gi. Ma ḅalêḅ dinaḅ tòm aö daḅḅ gambac ndu pi a gicso dau gawhiḅ. <sup>15</sup> Mac lau naḅ sêsê mac nem ḅamlic ḅatô su, ma mac lau naḅ sêsê mac dom, aḅyalê bu gêḅ dau iḅ ḅêḅ ḅambwa. Gêḅ atu tigeḅ bocdec yêc, naḅ bu dati lau wakuc tu Yisu Kilisi-ḅga. <sup>16</sup> Pômdau ndê yom malô ti tawalô têḅ mac hon naḅ aḅkuc ḅagôliḅ wakuc dindec. Mac atôm Anötö ndê lau Israel-ḅga wakuc.

<sup>17</sup> Aö gatec bu ḅamalac daḅ kêḅ ḅawapac têḅ aö pi yom kaiḅ dindec tiyham. Lau sic aö ma sêkêḅ gôc daêsam têḅ aö tu kakuc Yisu-ḅga, naḅ whê aö sa bu iḅ ndê ḅgac akiḅ.

<sup>18</sup> O aneḅ asidôwai. Mwasin akêḅ yac neḅ Pômdau Yisu Kilisi puc mac gatôm dôḅ. Yomandô.

**Anötö ndê Yom Lêṛsêṃ Wakuc**  
**The New Testament in the Bukawa language of Papua**  
**New Guinea**  
**Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini**

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7